

درس یازدهم - فرمانده دل ها

واژگان

<p>دلتنگ : غمگین مانع : سد - جلوگیری محور : اساس ، مبنا مقابله : رویارویی ، مواجهه مسئولیت : سرپرستی یک کار مهم ، بر عهده داشتن وظیفه ای اعتقاد : باور به شدت : زیاده از حد - بسیار زیاد محتاج : نیازمند عملیات : فعالیت ها - کارها متجاوز : کسی که به دیگران ظلم کند - ستمگر خیره شدن : توجه عمیق - نگاه کردن بدون برداشتن چشم نظاره کردن : نگاه کردن - تماشا کردن</p>	<p>دژ : حصار - قلعه سقوط : افتادن تسخیر ناپذیر : مکان یا چیزی که به آسانی نتوان آن را به دست آورد دم : لحظه ، زمان کوتاه شوق : میل ، علاقه فراوان به چیزی وصف ناپذیر : غیر قابل توصیف ، وصف نشدنی نفوذناپذیر : غیر قابل نفوذ مقابله : رویایی ، مواجهه بی وقفه : بی درنگ - بدون توقف گذرگاه : محل عبور - جای گذر سقا : کسی که به تشنگان آب می دهد ترجیح دادن : برگزیدن ، برتری دادن چیزی یا کسی بر دیگران</p>
--	---

هم خانواده

<p>اعتقاد : معتقد نظام : نظم - ناظم مظلوم : ظلم - ظالم شکر : تشکر - شاکر</p>	<p>منتظر : انتظار مانع : منع محتاج : احتیاج وصف : توصیف</p>
---	--

مخالف

<p>شکست : پیروزی اولین : آخرین پیروزی : شکست آزادی : اسارت سبک : سنگین فرار : قرار</p>	<p>کوچک : بزرگ مظلوم : ظالم خاموش : روشن نیازمند : بی نیاز پاک : ناپاک - کثیف</p>
---	---

کلمات املایی

<p>مرخصی - قصه ها - منتظر - عروسک - حتی - مسئولیت - مانع - اعتقاد - محتاج - اشغال - تیپ - ضربه - محور - شلمچه - تسخیر ناپذیر - خُرد - وصف ناپذیر - بی وقفه - گذرگاه - سقا - مؤمن - مطمئن - سقوط - ترجیح - نظاره - عملیات - ضربه ی نهایی - نفوذ - جامع</p>

دانش زبانی :

با ترکیب واژه ها با یکدیگر کلماتی با معنی ساخته می شود . از ترکیب اسم های مختلف با پذیر یا ناپذیر می توان صفت های جدید ساخت .

در ترکیب با ناپذیر بیان می کنیم که روی کلمه قبل از خودش نمی توان عملی انجام داد .

شوق وصف ناپذیر : شوقی که نمی توان آن را توصیف کرد .

دژ تسخیر ناپذیر : دژی که نمی توان آن را تسخیر کرد .

خستگی ناپذیر : کسی که نمی توان آن را خسته کرد یعنی به این آسانی خسته نمی شود .

شکست ناپذیر : کسی که نمی توان آن را به آسانی شکست داد .

باور ناپذیر : چیزی که نمی توان آن را به آسانی باور کرد .

در ترکیب با پذیر بیان می کنیم که می توان آن عمل را انجام داد .

نفوذ پذیر : جایی که می توان به آسانی در آن نفوذ کرد .

نکته نگارشی :

هنگام نوشتن داستان با توجه به تصاویر مرتبط به هم :

- ارتباط بین تصاویر را درک کنید
- نوشته شروع مناسبی داشته باشد
- ترتیب رویدادها رعایت شود .
- پاکیزه و خوش خط بنویسید.
- نشانه های نگارشی را در جاهای مناسب به کار بگیرید .

*****

پرسش های متن درس

۱- معنی کلمات زیر را بنویسید .

وصف ناپذیر : دژ : سقا : اعتقاد :

بی وقفه : شوق : مقابله : دم :

۲- کدام کلمه می تواند با ناپذیر ترکیب شود و کلمه معنا داری بسازد .

اعتقاد - اصلاح - پایان - دیدار - شکست - تعطیل

جاهای خالی را با کلمه صحیح کامل کنید

- نگران نباش ..... مطمئن باش خدا اراده کرده خرمشهر آزاد شود . (معمن - مؤمن)

- حسین ..... دشمن را زیر رگبار گلوله گرفته بود . (بی وقفه - بی وغفه)

۳- هم خانواده کلمات زیر را بنویسید .

منتظر : مانع : محتاج : وصف :

اعتقاد : نظام : مظلوم : شکر :

۴- معنی هریک از جمله های زیر را بنویسید .

- آتش بارهای عراقی یک دم خاموش نمی شدند.

- تیپ امام حسین (ع) در میان بارانی از گلوله وارد خط شد.

- ۵- درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید .
- جهان آرا بی وقفه دشمن را زیر رگبار گلوله گرفته بود
  - در مسجد جامع جمکران رزمندگان نماز شکر می خواندند .

- ۶- جمله های زیر از کدام نوع جملات (امری - خبری - پرسشی - تعجبی) هستند
- آزادی خرمشهر آرزوی مردم بود .
  - نگران نباش مرد مؤمن !
  - فرمانده به بچه ها چه می گوید ؟
  - بشین سر جای ت .

۷- مخالف کلمه های زیر را بنویسید .

کوچک :	مظلوم :	خاموش :	شکست :
اولین :	نیازمند :	پاک :	آزادی :

- ۸- هر واژه را در یک جمله بکار ببرید .
فرماندهان :
تسخیر ناپذیر :

۹- با کلمات به هم ریخته جمله بسازید .

ایرانی - دشمن - تکبیر - وحشت - به - نیروهای - فریاد - را - انداخت
به - می رفتند - خستگی ناپذیر - نیروها - شجاعت - و - با - جلو

۱۰- در متن زیر جاهای خالی را با حروف ربط (و - چون - ولی) کامل کنید .
خورشید گفت : فکر نمی کنم بتوانی ..... من می توانم .

اسب سوار به رودخانه رسید ، لباس را از تنش درآورد ..... به شنا مشغول شد ..... خیلی گرمش شده بود ..... می خواست
خنک شود . حرفه ی بنایی و قنادی را یاد گرفتیم ..... هیچ یک از کارها مرا راضی نمی کرد .

۱۱- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد آن ها را پیدا کنید و صحیح آن را بنویسید.

دشمن برای نیروهایش دژی تسخیر ناپذیر ساخته بود . شور و شوقی وصف ناپذیر وجود حسین را در بر گرفته بود . آن چند روز را
هم مرخصی نمی رفت .

۱۲- در کدام گزینه مخالف صحیح می باشد .

الف (پیروزی : سربلندی)
ب) اولین : دومین (ج) مومن : کافر (د) کوچک : زیاد

۱۳- کدام ترکیب صحیح نمی باشد .

الف (جدایی ناپذیر)
ب) اراده ناپذیر
ج) شکست ناپذیر
د) نفوذناپذیر

۱۴- خستگی ناپذیر یعنی :

الف (کسی که زود خسته می شود)
ب) کسی که به آسانی خسته نمی شود

ج) کسی که دیگران را خسته می کند
د) کسی که نمی تواند کسی را خسته کند

۵- آتش بارهای عراقی یک لحظه خاموش نمی شدند و مدام شلیک می کردند .	۱- وصف ناپذیر : غیر قابل توصیف دژ: قلعه - حصار سقا : کسی که به تشنگان آب می دهد اعتقاد : باور - ایمان بی وقفه : بدون درنگ شوق : اشتیاق - علاقه مقابله : رویارویی دم : لحظه
۶- نادرست - درست	۲- اصلاح ناپذیر پایان ناپذیر شکست ناپذیر
۷- خبری - عاطفی - پرسشی - امری	۳- مؤمن - بی وقفه
۸- کوچک : بزرگ خاموش : روشن اولین : آخرین پاک : آلوده	۴- منتظر : انتظار محتاج : احتیاج اعتقاد : معتقد مظلوم : ظالم
۹- به عهده ی دانش آموز	مانع : منع وصف : توصیف نظام : نظم شکر : شاکر
۱۰- فریاد تکبیر نیروهای ایرانی دشمن را به وحشت انداخت . نیروها خستگی ناپذیر و با شجاعت به جلو می رفتند .	
۱۱- ولی - و - چون - و - ولی	
۱۲- تسخیر ناپذیر - وصف ناپذیر - مرخصی	
۱۳- گزینه ج	
۱۴- گزینه ب	
۱۵- گزینه ب	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir